

Revisionsplan 2020

Upplands Väsby kommun

Fastställd april 2020

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1. Uppdrag och mål	3
1.1 Revisorernas uppdrag	3
1.2 Samordnad revision	4
1.3 Revisionens mål	4
1.4 Aktiviteter	4
2. Risk och väsentlighet	5
3. Revisionsinsatser och revisionsprojekt	6
3.1 Grundläggande granskning	6
3.2 Fördjupade granskningar 2020	9
3.2.1 Granskning av utbildningsnämndens budgetprocess	10
3.2.2 Avtalshantering och uppföljning av externa utförare inom äldre-omsorgen	10
3.2.3 Kvalitetsarbetet inom gymnasieskolan	11
3.2.4 Systematiskt arbetsmiljöarbete	12
3.2.5 Investeringsprocessen	13
3.3 Granskningar som kan komma att prioriteras senare	13
3.3.1 Granskning av biblioteksverksamheten	13
3.3.2 Granskning av arbetet mot våld i nära relationer	14
3.3.3 Hantering av statsbidrag och EU-bidrag	15
3.3.4 Digitalisering	16
3.4 Uppföljning av tidigare granskningar	16
3.5 Redovisningsrevision	17
3.5.1 Löpande granskning av rutiner och kontroll i ekonomiadministrativa processer	17
3.5.2 Granskning av delårsrapporten	17
3.5.3 Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning	18
3.6 Ansvarsprövningen	18
4. Revisorernas eget arbete och utveckling	19
4.1 Det egna arbetet	19
4.2 Kompetensutveckling och nätverk	20
5. Kommunikation	20
6. Kansliservice	20

1. Inledning

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, god revisionsred i kommunal verksamhet (såsom den definieras av SKL och Skyrev) och revisionsreglemente. Från och med 2018 har skriften "God revisionsred i kommunal sektor" uppdaterats. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsinsatser och projekt för år 2020. Inriktningen baseras på revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan bli aktuell utifrån händelser i kommunen som inte kan förutses samt förändringar i omvärlden.

Revisionen består av de förtroendevalda revisorerna: Anna-Lena Edwinston (ordf), Jan Fäldt (vice ordf), Sten Deutgen, Joe Frans, Ann Gotting Veide och Peter Gardos samt deras sakkunniga biträde EY (Ernst & Young AB).

1. Uppdrag och mål

1.1 Revisorernas uppdrag

Revisorerna prövar om:

- ▶ verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ▶ räkenskaperna är rättvisande
- ▶ nämndernas interna kontroll är tillräcklig

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Med all verksamhet avses styrelser och nämnders olika verksamheter som utförs inom deras verksamhetsområden såväl i egen regi som av externa utförare. Det avser också styrelser och nämnders aktiviteter och verksamheter på ett övergripande plan samt ur ett kommun-koncernperspektiv.

Delårsrapport och årsredovisning, inklusive den sammanställda redovisningen, granskas årligen. Revisorerna ska även bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin. Revisorerna ska skriftligen uttala sig om detta, dels i uttalande över delårsrapporten och dels i revisionsberättelsen.

Revisionen granskar också kommunens samlade verksamhet i förvaltning och bolag ur ett övergripande ägar- och styrperspektiv. Kommunstyrelsens uppsikt är av central betydelse i ägarstyrningen och förvaltningskontrollen och därmed också för revisorernas granskning.

Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen och fortlöpande under året i revisionskrivelser.

1.2 Samordnad revision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, dvs kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Vid sidan av den revision som enligt Aktiebolagslagen görs av yrkesrevisorer i bolagen ska också de förtroendevalda revisorerna granska verksamheten. I den rollen är de förtroendevalda revisorerna lekmannarevisorer enligt aktiebolagslagens regelverk. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/ styrperspektiv där ägardirektiven utgör en väsentlig grund för granskningen. Även Brandkåren Attunda ingår i kommunkoncernen och granskas genom representant från kommunrevisionen.

Lekmannarevisorns uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från bolagsstämman följs. Räkenskaper/finansiella rapporter granskas av bolagets auktoriserade revisor.

Granskningen ska ske enligt god sed och resulterar i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för bolagsstämman via bolagets styrelse. Granskningsrapporterna ska även fogas till revisionsberättelsen för Upplands Väsby kommun.

1.3 Revisionens mål

Revisionens grundläggande målsättning är att verka för att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av en god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning samt en stödjande och förebyggande revisionsprocess.

Målen i granskningen är att:

- ▶ Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet som bidrar till förbättringar och en ökad effektivitet i Upplands Väsby kommuns verksamhet.
- ▶ Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- ▶ Leva upp till god revisionsmedvetenhet i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

1.4 Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå målen:

- ▶ Fokus på väsentlighet och risk som grund för prioritering av insatser.
- ▶ Regelmässig kommunikation och avrapportering till kommunfullmäktiges presidium.
- ▶ Genomföra möten med styrelse/nämnder och verksamhetsansvariga som ett led i en ökad dialog och med syfte att revisionen ska verka stödjande och förebyggande.
- ▶ Löpande följa kommunens utveckling genom att ta del av lägesrapporter och prognoser för verksamhet och ekonomi.

2. Risk och väsentlighet

Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är en väsentlighets- och riskbedömning som revisorerna genomfört inom ramen för 2020 års planeringsprocess. Denna tar sin utgångspunkt i dels förändringar i omvärlden, dels den aktuella situationen i Upplands Väsby kommun och de mål/uppdrag som givits av fullmäktige. Stor vikt har iakttagelser från tidigare års revisionsgranskningar och nämndernas egna riskbedömningar/internkontrollplaner.

Väsentlighets- och riskanalysen görs i samverkan mellan revisionskonsult och förtroendevalda revisorer. De förtroendevalda revisorerna beslutar om vilka fördjupade granskningar som ska göras, samt inriktning och omfattning av dessa. I sin bedömning har revisorerna beaktat riskernas väsentlighet och revisionsrisken dvs. risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden som har betydelse för ansvarsprövningen.

För att minska revisionsrisken inriktas insatserna på att granska verksamhetens styrning och ledning. I detta innefattas bland annat ledningens förmåga att hantera risker och ökade åtaganden/behov i verksamheten samt ledningens styrning med syfte att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. Andra angelägna frågor är hur insyn och uppföljning av ekonomi, verksamhet och mål utvecklas samt former för dess återrapportering liksom utvecklingen av nämndernas interna kontrollarbete.

3. Revisionsinsatser och revisionsprojekt

Revisionen ska årligen granska all verksamhet. Den årliga granskningen sker genom grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av räkenskaperna.

3.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt. Utgångspunkten är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur nämnder och styrelser mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag samt om de har en tillfredsställande intern kontroll.

Den grundläggande granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under revisionsåret med hjälp av:

1. *Väsentlighets- och riskanalys*
2. *Att löpande granska dokument, t ex:*
 - mål- och budgetdokument
 - ekonomi- och verksamhetsrapporter
 - delårsrapporter
 - bokslut
 - riktlinjer
 - beslutsunderlag
 - protokoll
 - beskrivning av internkontrollsystem
 - beskrivning av redovisningssystem
3. *Att kommunicera med den verksamhet som granskas i samband med:*
 - genomförda granskningsinsatser
4. *Att översiktligt granska verksamheten genom:*
 - särskilda överläggningar med nämnderna i samband med revisionens sammanträden
 - information från särskilt inbjudna till sammanträden
 - verksamhetsbesök
 - andra former av överläggningar med representanter för nämnderna
5. *Att granska delårsrapport, intern kontroll kopplat till räkenskaperna samt årsredovisning*
Väsentlighets- och riskanalys för denna granskning, samt granskningsprogram upprättas av revisionskonsulten.
6. *Att sammanfatta resultatet av den grundläggande granskningen*
Resultatet av den grundläggande granskningen görs i en särskild revisionsrapport. Sammanfattningen mynnar ut i en bedömning av respektive nämnd med avseende på, om verksamheten sköts ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, om den interna kontrollen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Revisorerna har sig emellan fördelat bevakningen av nämnder och styrelser. I planeringsfasen har specifika frågeställningar kopplade till respektive nämnd identifierats som kommer att följas genom att ta del av **protokoll och handlingar samt vid möten med nämnder**.

Följande frågor kommer särskilt att bevakas:

Exempel på generella frågor:

- ▶ Bedömning av verksamhetens måluppfyllelse och ekonomiska resultat. Hur har KFs övergripande mål brutits ned i relevanta mål för nämndens verksamheter, samt hur mäts måluppfyllelsen för dessa mål och återrapporteras till fullmäktige?
- ▶ Hur säkerställer styrelse/nämnd att verksamheternas mätning, bedömning och återrapportering av måluppfyllelse grundar sig på relevanta mått och tillförlitliga mätningar?
- ▶ Hur arbetar nämnd/styrelse med intern styrning och kontroll (inkl. riskbedömningar, åtgärdsplaner och uppföljning)? I frågan ingår även uppföljning av risk för oegentligheter såsom mutor, bestickning och bedrägeri. Har nämnden en aktuell riskanalys som grund för planeringen? Vilka åtgärder är planerade för att möta dessa risker?
- ▶ Finns det en aktuell delegationsordning som är känd och följer nämnden upp att delegationsordningen följs?
- ▶ Hur säkerställer nämnden att förvaltningslagen tillämpas inom nämndens ansvarsområden.
- ▶ Hur följs privata utförare/entreprenörer upp och vilka krav på åtgärder och kvalitet ställs?
- ▶ Vilka utvecklingsfrågor står högst på agendan?
- ▶ Har nämnden en tydlig strategi och aktiviteter kopplade till digitalisering av verksamheter? Finns kalkyler/budget kopplat till detta både i form av driftsbudget och investeringsbudget?
- ▶ Vilken är nämndens syn på verksamhetens kompetensförsörjning, kompetensbehov och säkerställande av kompetens?
- ▶ Hur följs avtalstroheten upp kopplat till leverantörsavtal?
- ▶ Hur ser nämndens/styrelsens prognos ut för måluppfyllelse 2020 för verksamhet respektive ekonomi samt vilka åtgärder planeras utifrån målavvikelse?
- ▶ Hur säkerställs att nämndens/styrelsens beslut blir klara, tydliga och dokumenterade?
- ▶ Vilka effekter bedöms det få på verksamheten att barnkonventionen blivit lag?

Kommunstyrelsen

- ▶ Kommunstyrelsens styrning av digitalisering.
- ▶ Systematiskt arbetsmiljöarbete.
- ▶ Hur utför kommunstyrelsen sin uppsikt över nämnder och bolag och är uppsikten tillräcklig?
- ▶ Åtgärder för att förbättra informationssäkerhet, IT-säkerhet och kontrollen kring hantering av personuppgifter

- ▶ Kris- och katastrofberedskap
- ▶ Investeringsprocessen
- ▶ Åtgärder i syfte att förstärka den interna kontrollen kopplat till upphandling/inköp (uppföljning tidigare års granskningar)
- ▶ Stadsbyggnadsprojekt
- ▶ Byggnation av förskolor, skolor och boenden
- ▶ Utskottens arbete i förhållande till kommunstyrelsen (allmänna utskottet, miljö- och planutskottet, utskott för integration och arbetsmarknad, välfärdsutskott samt teknik- och fastighetsutskottet)
- ▶ Ekonomistyrning
- ▶ Genomförande av beslut

Teknik- och fastighetsutskottet

- ▶ Styrning och uppföljning av underhåll av fastigheter, VA, gator och vägar
- ▶ VA-verksamheten - rutiner och intern kontroll avseende redovisning av intäkter och kostnader.

Socialnämnden

- ▶ Ekonomistyrningen
- ▶ Styrning av LSS-verksamheterna
- ▶ Säkerställande av ett ändamålsenligt och effektivt verksamhetssystem
- ▶ Barn- och ungdomsperspektivet

Omsorgsnämnden

- ▶ Ekonomistyrningen
- ▶ Uppföljning av auktorisationsavtal äldreomsorgen
- ▶ Kontroll av utförd tid i hemtjänsten
- ▶ Säkerställande av ett ändamålsenligt och effektivt verksamhetssystem

Utbildningsnämnden

- ▶ Ekonomistyrning inklusive budgetprocess
- ▶ SFI-undervisning, kvalitetsstyrning/uppföljning
- ▶ Fortsatt styrning av grundskoleverksamheten och analys av genomförda projekt inom skolan samt tillvaratagande av effekter/resultat
- ▶ Elevernas skolresultat
- ▶ Byggnation av förskolor och skolor
- ▶ Lärarlegitimation
- ▶ Hemmasittare
- ▶ Nyanlända
- ▶ Kompetensförsörjning

Bygg- och miljönämnden

- ▶ Stadsplaneringsarbete
- ▶ Bygglov

- ▶ Arbetsmiljö med betoning på handläggarnas arbetsbelastning
- ▶ Arbetet med att spåra och stoppa läckage av PCB till Väsbyån / Oxundasjön.
- ▶ Genomförande av tillsyn
- ▶ Rekrytering/bemannning

Gemensamma överförmyndarnämnden

- ▶ Styrning, intern kontroll av verksamheten
- ▶ Rekrytering av gode män och förvaltare
- ▶ Utbildning av gode män

Kultur- och fritid

- ▶ Kontroll över konsten
- ▶ Föreningsbidrag
- ▶ Lokaler (ishall, simhall, bl a) ansvar/roller teknik/fastighet?
- ▶ NAV1 (Messingen) hur fungerar verksamheten?
- ▶ VEGA

Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Omsorgsnämnden, Utbildningsnämnden, Teknik- och fastighetsutskottet och Kultur- och fritidsnämnden är nämnder/utskott som revisorerna avser att genomföra möten med under 2020.

Revisionen granskar även genom att **bjuda in** ansvariga tjänstemän till revisionsmöte. Vilka som kan komma att bjuda in beslutas under året.

Studiebesök genomförs också. För 2020 är besök planerat på gymnasieskolan.

3.2 Fördjupade granskningar 2020

Fördjupade granskningar genomförs årligen med utgångspunkt från revisorernas risk- och väsentlighetsbedömning. Här följer de fördjupade granskningar som revisorerna prioriterat 2020. Ytterligare granskningar kan tillkomma under året.

3.2.1 Granskning av utbildningsnämndens budgetprocess

Bakgrund	<p>Budgetprocessen, planering av kommunens verksamhet och ekonomi, är en väsentlig process vars beredning ska ge underlag för beslut om verksamheternas mål, prioriteringar och resurstilldelning. En budgetprocess och budgetföljsamhet som fungerar väl stärker kommunens förutsättningar för att uppnå god ekonomisk hushållning. Utbildningsnämnden i Upplands Väsby redovisar relativt väsentliga underskott år 2019. Resultatprognosen för året har varierat. I kommunfullmäktiges Flerårsplan med budget 2020–2022 ges utbildningsnämnden ett särskilt uppdrag om att genomföra utredningar för långsiktig kostnads kontroll i syfte att säkra en ekonomi i balans.</p> <p>Mot bakgrund av detta avser revisorerna genomföra en fördjupad granskning av utbildningsnämndens budgetprocess.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för att bedöma om utbildningsnämnden har en tillräcklig ekonomistyrning med fokus på budgetprocessen.
Ansvarig nämnd	Utbildningsnämnden
Intervjuer	Ansvariga tjänstepersoner samt nämndens presidium
Ungefärlig tidplan	Inleds under våren, avrapportering tidig höst 2020

3.2.2 Avtalshantering och uppföljning av externa utförare inom äldreomsorgen

Bakgrund	<p>Kommunallagens 3 kapitel 19 § ålägger kommunfullmäktige att inför varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för uppföljning av privata utförare som utför kommunala angelägenheter. Omsorgsnämnden i Upplands Väsby har förutom ett antal verksamheter i egen regi, även avtal med ett stort antal utförare av äldreomsorg. För att säkerställa att verksamheterna bedrivs i enlighet med rådande kvalitetskrav krävs en tillräcklig uppföljning av dessa verksamheter. Det är också väsentligt att nämnden har formulerat ändamålsenliga kvalitetskrav för verksamheterna. Kvalitetskrav som är vagt formulerade är svåra att följa upp.</p> <p>I Flerårsplan med budget 2020–2022 konstaterar kommunfullmäktige att omsorgsverksamheten, oavsett om den bedrivs av kommunen eller fristående aktör, ska kännetecknas av att omsorgstagaren och dennes anhöriga känner att det är en omsorg som präglas av trygghet, hög kvalitet, värdighet, tillgänglighet och självbestämmande.</p>
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om omsorgsnämnden bedriver en tillräcklig uppföljning av utförare och om kvalitetskraven på utförare är ändamålsenliga.
Ansvarig nämnd	Omsorgsnämnden

Intervjuer	Intervjuer med ansvariga tjänstemän.
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

3.2.3 Kvalitetsarbetet inom gymnasieskolan

Bakgrund	<p>I skollagen anges att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Om det framkommer att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Varje huvudman inom skolväsendet ska därtill på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Skollagen anger därmed att det för skolverksamheten ska finnas en tydlig strävan hos huvudmännen att säkerställa att samtliga elever uppnår målen i alla ämnen, bland annat genom att identifiera och tillgodose elevernas eventuella behov av särskilt stöd samt genom att systematiskt och kontinuerligt arbeta med kvalitetsutvecklingen av skolverksamheten.</p> <p>Fullmäktige skriver i Flerårsplan med budget 2020–2022 att alla barn ska erbjudas en stimulerande och trygg miljö och få likvärdiga förutsättningar för lärande och utveckling. Ett av fullmäktiges sex prioriterade mål är att Upplands Väsby's barn och elever når sin fulla potential och att alla går ut skolan med fullständiga betyg. Målet om kunskap och lärande syftar till att nå visionen om en likvärdig skola och ett Väsby där alla elever klarar kunskapsmålen. Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom tre år uppgick 2019 till 36,6 procent i Upplands Väsby. Vidare var andelen gymnasieelever med examen inom fyra år 49,7 procent. Resultaten är lägre än såväl länssnitt som nämndens mål. I gymnasieenkäten 2019 uppgav 58 procent av eleverna på Väsby Nya gymnasium att de trivs och känner trygghet. Utbildningsnämnden konstaterar i verksamhetsberättelse 2019 att resultatet är långt under målet på 70 procent, samtidigt som resultatet utgör en förbättring från 2018.</p>
Syfte och inriktning	<p>Syftet är att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskolan. Revisionsfrågorna rör bland annat om nämndens styrning- och uppföljningssystem stödjer kvalitetsarbetet på enhetsnivå, om det finns tillräckliga stöd- och utvecklingsinsatser inom gymnasieskolan samt vad som görs för att förbättra elevernas upplevda trygghet.</p>
Ansvarig nämnd	Utbildningsnämnden

Intervjuer	Intervjuer genomförs med utbildningschef och andra relevanta tjänstemän på central nivå, exempelvis strateg. Intervjuer genomförs även med rektor på Väsby nya gymnasium samt med medarbetare inom ett studieförberedande program, ett yrkesförberedande program och introduktionsprogrammet.
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

3.2.4 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Bakgrund	<p>Arbetsmiljöarbete handlar om att främja hälsa, förebygga ohälsa och att vidta åtgärder vid ohälsa. Ett aktivt arbetsmiljöarbete påverkar dock inte bara sjukfrånvaron, utan är också viktigt för att skapa ett hållbart arbetsliv samt vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla medarbetare. Tillgången till rätt kompetens är en strategisk fråga för kommunen, då den påverkar möjligheten att leva upp till givna uppdrag och de krav som ställs enligt lagstiftning för de olika verksamheter som bedrivs. Granskningen berör därför även om det finns tillräckliga förutsättningar för ett systematiskt arbetsmiljöarbete, som möjliggör både ett förebyggande arbete och effektiva åtgärder för att hantera uppkomna incidenter. I granskningen belyses både chefers förutsättningar, och delaktighet från medarbetare och fackrepresentanter.</p> <p>Personalomsättning och sjukfrånvaro har ökat i Upplands Väsby kommun under 2019. En av kommunstyrelsens prioriterade uppgifter enligt kommunfullmäktiges Flerårsplan med budget 2020–2022 är att säkerställa kommunen som attraktiv arbetsgivare. Vidare identifieras kompetensförsörjning som en kommunövergripande utmaning. Kommunfullmäktige skriver att kommunen behöver satsa på att ha en bra fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö. Vidare behöver det tas ett samlat grepp kring hur kommunen ska arbeta strategiskt med ledarskapsutvecklingen. Utan ett tydligt ledarskap äventyras en god arbetsmiljö och förmågan att leverera, enligt fullmäktige. Kommunen behöver satsa på aktiviteter för att behålla och utveckla medarbetare samt profilera sig mot potentiellt nya medarbetare.</p>
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete.
Ansvarig nämnd	Granskningen avser kommunstyrelsen.
Intervjuer	Intervjuer genomförs förslagsvis med kommunstyrelsens presidium, kommundirektör, personalchef samt ett urval enhets/avdelningschefer. Vidare föreslås även intervjuer med fackrepresentanter och ombud från tre förvaltningar.
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

3.2.5 Investeringsprocessen

Bakgrund	Upplands Väsby genomför och planerar för omfattande investeringar. En tydlig process med god intern kontroll i investeringsprocessen är väsentlig som grund för effektivitet och kvalitet de investeringar som görs.
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om Upplands Väsby kommun har säkerställt en ändamålsenlig styrning av investeringsprocessen.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelse samt ett urval av nämnder och bolag
Intervjuer	Politiker på olika nivåer, kommundirektör, ekonomidirektör, urval av nämnder, samt Väsbyhem.
Ungefärlig tidplan	Oktober-december 2020

3.3 Granskningar som kan komma att prioriteras senare

3.3.1 Granskning av biblioteksverksamheten

Bakgrund	<p>Folk- och skolbibliotek tillhör en av kommunens lagstadgade verksamheter. Bibliotekslagen föreskriver bland annat att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Folkbibliotek ska vara tillgängliga för alla - Barn och ungdomar, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska samt personer med funktionsnedsättning ska prioriteras - Elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek - Kommunen ska anta en biblioteksplan <p>I Upplands Väsby finns ett folkbibliotek, uppdelat i tre delar; Upplands Väsby bibliotek, Barn- och ungdomsbiblioteket samt Mötesplatsen. I kommunfullmäktiges Flerårsplan med budget 2020–2022 uppdras kultur- och fritidsnämnden att utveckla biblioteksverksamheten genom att utreda möjligheten till alternativ lokal samt nya och innovativa arbetssätt.</p>
Syfte och inriktning	Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag för att bedöma om folkbiblioteksverksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och utifrån gällande lagstiftning.
Ansvarig nämnd	Kultur- och fritidsnämnden
Intervjuer	Kontorschef, bibliotekschef samt nämndens presidium
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

3.3.2 Granskning av arbetet mot våld i nära relationer

Bakgrund	<p>Våld i nära relationer beskrivs av Socialstyrelsen som ett omfattande samhällsproblem och ett hot mot utsatta personers, oftast kvinnors och barns, mänskliga rättigheter. Varje år utsätts ca 75 000 kvinnor för våld av sin partner eller tidigare partner. Samtidigt bedöms var tionde barn ha upplevt våld i hemmet. Att utsättas får våld i nära relationer får stora konsekvenser och utsatta behöver ofta vård, omsorg och skydd på såväl kort- som lång sikt.</p> <p>Begränsad kunskap om våld i nära relationer, tidspress i arbetet och att våldsutsatta ofta inte berättar att de har blivit utsatta, gör att det är svårt att upptäcka våld i nära relationer. Det är därför viktigt att det inom socialtjänsten finns kunskap och förmåga att se tecken på och konsekvenser av utsatthet för våld. Att hantera konsekvenser av våldet utgör dock endast en del av arbetet. Regeringen presenterade, som en del i jämställdhetspolitiken, under 2016 en Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Där betonas särskilt det förebyggande arbetet och att effektiva åtgärder för att förhindra att våld utövas behöver utarbetas och tillämpas. Vidare betonas att det för att nå långsiktiga resultat i arbetet behövs en mer effektiv samordning mellan aktörer.</p> <p>I kommunfullmäktiges Flerårsplan med budget 2020–2022 uppdras Socialnämnden att inom ramen för grunduppdraget förstärka arbetet mot våld i nära relationer. En handlingsplan finns från 2016.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om kommunen har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot våld i nära relationer.
Ansvarig nämnd	Socialnämnden
Intervjuer	Kontorschef, avdelningschefer och enhetschefer inom relevanta verksamheter samt nämndens presidium.
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

3.3.3 Hantering av statsbidrag och EU-bidrag

Bakgrund	<p>Antalet statsbidrag som kommuner och regioner årligen kan ansöka om uppgick till omkring 100 miljarder enligt SKR:s uppskattningar för 2018. Bidragen förmedlas av många olika myndigheter och sträcker sig över nästintill samtliga förvaltningsområden, från krisberedskap, arbetsmarknad, integration och utbildning till kulturaktiviteter, naturvård och energieffektivisering. Hur statsbidrag hanteras i en kommun är därmed ofta ett aktuellt ämne för samtliga styrelser och nämnder, liksom för stora delar av den kommunala förvaltningen.</p> <p>Det stora antalet statsbidrag och EU-bidrag, samt att bidrag kan tillkomma, förändras eller utgå från år till år ställer höga krav på den kommunala organisationen att hålla sig uppdaterad och ha en fungerande och tydlig ansvarsfördelning och administration för hanteringen av statsbidrag. Men att söka alla statsbidrag kan samtidigt innebära en risk att kommunens övergripande strategiska mål hamnar i skymundan och att verksamheten arbetar mot kortsiktiga statliga eller projektrelaterade mål. Det är därför viktigt att varje nämnd har former för att överblicka, prioritera, hantera och administrera statsbidragen.</p>
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder ansöker och använder sig av existerande statsbidrag på ett sätt som främjar måluppfyllelse av såväl ekonomiska mål som verksamhetsmål.
Ansvarig nämnd	Granskningen omfattar kommunstyrelsen samt ytterligare två nämnder.
Intervjuer	Intervjuer genomförs dels med tjänstemän på central nivå som kan ge ett centralt perspektiv på hanteringen av statsbidrag, dels med nyckelpersoner såväl i granskande nämnder som inom förvaltningarna.
Ungefärlig tidplan	Våren 2020

3.3.4 Digitalisering

Bakgrund	<p>Modern informations- och kommunikationsteknologi ändrar på ett påtagligt sätt förutsättningarna för den offentliga sektorn. Studier och undersökningar, bland annat av SKL samt Internetstiftelsen i Sverige, har visat att det föreligger stora skillnader mellan medborgare när det gäller användandet av digitala tjänster inom offentlig verksamhet, men även när det gäller kommunernas och landstingens tillhandahållande av e-tjänster och e-förvaltning. För att kraftsamla kommunernas arbete med digital utveckling har SKL tagit fram en handlingsplan för arbetet 2017–2025. En av framgångsfaktorerna för att realisera utvecklingen av e-tjänster och e-förvaltning är att kommuner (samt landsting och regioner) tar ansvar för att utveckla verksamheten med stöd av IT.</p> <p>Kommunfullmäktige antog i december 2018 ”Digital strategi 2018–2023 – Den digitala vägen till morgondagens välfärd”. Strategin beskriver varför och hur Upplands Väsby ska dra full nytta av digitaliseringens möjligheter.</p>
Syfte och inriktning	Granskingens syfte är att bedöma om stadens verksamhetsutveckling med stöd av IT är effektiv och ändamålsenlig samt huruvida den interna kontrollen rörande en digitaliseringsprocess är tillräcklig.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsens övergripande styrning samt urval av tre nämnder.
Intervjuer	Intervjuer genomförs med ansvariga inom kommunstyrelseförvaltningen. Verksamhetsnära intervjuer sker med ansvariga för digitalisering inom tre nämnden, exempelvis bygg- och miljö-nämnden, omsorgsnämnden och utbildningsnämnden.
Ungefärlig tidplan	Hösten 2020

3.4 Uppföljning av tidigare granskningar

Följande granskningar från 2018 kommer följas upp 2020 och resultatet kommer att redovisas i en skriftlig rapport:

- Kris- och katastrofberedskap
- SFI
- LSS-verksamheten
- Informationssäkerhet

Beroende på läget kring Covid-19 kan revisionen komma att prioritera enbart uppföljning av kris- och katastrofberedskap och utvidga/komplettera den granskningen kring hanteringen av Covid-19.

3.5 Redovisningsrevision

En ny kommunal bokförings- och redovisningslag trädde i kraft den 1 januari 2019. Den ställer nya krav på bl a:

- Hur balansposter och resultatposter ska värderas och presenteras
- Utformningen av finansiella rapporter såsom årsredovisning och delårsrapporter
- Krav på uppföljning av god ekonomisk hushållning för samtliga koncernenheter i kommunkoncernen
- Tidpunkt för när delårsrapporten senast måste behandlas av kommunstyrelsen och överlämnas till revisorerna för granskning

Revisionen behöver granska att kommunen har en process för att säkerställa att lagens krav efterlevs.

3.5.1 *Löpande granskning av rutiner och kontroll i ekonomiadministrativa processer*

Revisorernas kunskap och kontinuerliga uppdatering av hur den interna kontrollen fungerar i en organisation och nivån på densamma är en av hörnstenarna vid genomförande av revisionsuppdrag. Granskningen syftar till att bedöma om organisationen är ändamålsenlig och fungerar tillfredsställande.

Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning, tillfredsställande säkerhet och hög effektivitet i kommunens verksamhet.

Varje nämnd/styrelse är enligt kommunallagen skyldig att tillse att en tillräcklig styrning och kontroll finns och att verksamheten systematiskt följs upp och utvärderas. Nämnderna har således ansvar för att finna former för en god kontroll och säkra ändamålsenliga rutiner för både huvud- och stödprocesser inom kommunens verksamhet. För varje ansvarsområde alternativt process/ rutin bör det finnas klarlagt vilka krav och uppföljning som gäller för intern kontroll samt vilka kontrollmål som finns inbyggt i rutinerna.

Inom ramen för granskningen av korrekt redovisning ingår att granska och utvärdera kommunens rutiner och interna kontroll kopplat till redovisningsprocesser.

Granskningen omfattar genomgång och bedömning av kommunens väsentliga redovisningsprocesser. Exempelvis gäller detta hantering av löner, leverantörsfakturor, kundfakturor, materiella anläggningstillgångar, momsredovisning, bokslutsprocess, attester, redovisning av sociala avgifter, källskatt etc. I granskningen ingår också test av att rutinerna och den interna kontrollen fungerar. Ett antal nämnder väljs ut för genomgång och bedömning av internkontrollplaner utifrån ett redovisningsperspektiv.

3.5.2 *Granskning av delårsrapporten*

Granskningen innebär en översiktlig granskning av delårsbokslutet. Syftet är att fastställa att delårsbokslutet håller en tillfredsställande kvalitet och att det är upprättat i enlighet med god redovisningssed. Granskningen innefattar också en bedömning av mål och måluppfyllelse i enlighet med kraven i kommunallagen. Syftet är också att på ett tidigt stadium identifiera eventuella väsentliga revisionsnoteringar inför årsbokslutet.

Revisorerna ska lämna ett uttalande till fullmäktige som underlag för fullmäktiges behandling av delårsbokslutet.

3.5.3 Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning

Granskning genomförs av dels årsredovisningen med förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys, dels koncernredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter. Ställning tas till relevansen i boksluten. I granskningen av årsbokslutet vägs de överväganden och bedömningar in som gjorts vid den löpande granskningen och granskningen av delårsrapporten. Kommunens metoder för framtagande av årsbokslut bedöms liksom hur anvisningar har tillämpats.

3.6 Ansvarsprövningen

Granskningen ska vara tillräcklig som underlag för revisorernas ansvarsprövning. Vid ansvarsprövningen ska revisorerna enligt god revisionssed beakta:

- Bristande måluppfyllelse - verksamhet
- Bristande måluppfyllelse – ekonomi
- Ohörsamhet/obstruktion
- Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
- Bristande styrning och intern kontroll av verksamhet
- Bristande styrning och intern kontroll av ekonomi
- Otillräcklig beredning av ärenden
- Obehörigt beslutsfattande
- Ej rättvisande redovisning

4. Revisorernas eget arbete och utveckling

4.1 Det egna arbetet

För att leva upp till den goda sedens riktlinjer om årlig granskning av all verksamhet förutsätts att de förtroendevalda revisorerna utför granskningsarbete, vid sidan om det granskningsarbete som utförs av det sakkunniga biträdet. Revisorerna har sinsemellan fördelat ansvaret för bevakning av nämnderna.

I den löpande bevakningen ingår att:

- ▶ följa och informera sig om kommunens verksamheter, i synnerhet verksamheten inom bevakningsområdet samt att grundläggande rapportera om väsentliga iakttagelser från nämnder/protokollsläsning, m m. Bevakning sker genom noteringar i särskilt upprättade checklistor per nämnd.
- ▶ föreslå revisorsgruppen fördjupade granskningar
- ▶ föreslå revisorsgruppen vad som kan lyftas fram som angelägna kommentarer i delårsrapport och bokslutsgranskning,
- ▶ föreslå revisorsgruppen vilka nämnd- och verksamhetsträffar som bör genomföras.

För att effektivisera arbetet har revisorerna delat upp arbetet och tagit på sig ett särskilt bevakningsansvar för vissa styrelser/nämnder enligt följande:

- ▶ Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen: Samtliga revisorer med särskilt ansvar för Anna-Lena Edwinston.
- ▶ Teknik- och fastighetsutskottet: Samtliga med särskilt ansvar Janne Fäldt och Sten Deutgen
- ▶ Allmänna utskottet, utskottet för integration och arbetsmarknad och miljö- och planutskottet: Samtliga med särskilt ansvar Anna-Lena Edwinston
- ▶ Kommunstyrelsen näringslivs- och kompetensutskott (NKU): Samtliga med särskilt ansvar Joe Frans
- ▶ Bygg- och miljönämnden: Sten Deutgen och Janne Fäldt
- ▶ Utbildningsnämnden: Joe Frans och Janne Fäldt
- ▶ Socialnämnden: Ann Gotting Veide och Peter Gardos
- ▶ Omsorgsnämnden: Peter Gardos och Ann Gotting Veide
- ▶ Kultur- och fritidsnämnden: Anna-Lena Edwinston Joe Frans
- ▶ Familjerättsnämnden: Ann Gotting Veide och Peter Gardos
- ▶ Överförmyndarnämnden: Ann Gotting Veide och Peter Gardos

Lekmannarevisorer i AB Väsbyhem är Anna-Lena Edwinston och Jan Fäldt. Sten Deutgen är suppleant. I övriga bolag är Anna-Lena Edwinston lekmannarevisor.

I Attunda är Joe Frans vald revisor med Ann Gotting Veide som ersättare.

4.2 Kompetensutveckling och nätverk

Med den snabba utvecklingstakt som råder i kommunal verksamhet och inom revisionen behöver de förtroendevalda revisorerna löpande utveckla sin kompetens. Detta sker genom deltagande i seminarier och konferenser samt genom riktade utbildningsinsatser och studiebesök.

Revisionen får löpande inbjudningar till diverse seminarier och konferenser. Prioritering av dessa sker vid revisionens möten.

Det sakkunniga biträdet orienterar revisionen löpande om nyheter och förändringar som, utifrån ett revisionsperspektiv, kan vara aktuella för Upplands Väsby kommun.

5. Kommunikation

Granskningen sker så långt möjligt i samarbete med dem som granskningen berör innan den formella kommunikationen och rapporteringen sker till ansvarig styrelse eller nämnd. Berörd nämnd/förvaltning ges dels tillfälle till s.k. faktagranskning innan rapport slutligt fastställs, dels att rapporten därefter överlämnas till styrelsen/nämnden.

Revisionens iakttagelser kommuniceras via revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och revisionsrapporter till berörda nämnder/verksamheter. Revisionen förmedlar även iakttagelser muntligen.

Rapporterna hålls korta med fokus på väsentliga iakttagelser och förslag till förbättringsområden.

För att få information om verksamheten tas initiativ till gemensamma möten mellan revisorerna och kommunstyrelsen/presidiet samt med nämnd/förvaltning.

Kommunikation med kommunfullmäktige sker minst två gånger per år, där bland annat revisionens inriktning och revisionsprojekt stäms av samt att revisionsberättelsen överlämnas. Revisionens rapporter översänds löpande till fullmäktiges presidium samt presenteras i kommunfullmäktige.

6. Kansliservice

I den administrativa servicen ingår medverkan i sammanträden, för- och efterarbete, arkivering med gallringsplan och övriga administrativa göromål samt möten med fullmäktiges presidium och styrelse/nämnder samt viss rådgivning.